

Remissyttrande Kontantutredningen (Fi2024/02595)

Umeå kommun ställer sig positiv till utredningens samtliga förslag. Det är viktigt att kontanter som legalt betalningsmedel kan användas i hela Sverige och att det specificeras vilka verksamheter och juridiska personer som har ett särskilt ansvar att ta emot kontanter samt att krav på allmänhetens möjlighet att sätta in kontanter på konto tydliggörs. Umeå kommun vill särskilt lyfta behovet av ökade krav och en redundans för kortbetalningsinfrastrukturen i Sverige, något som tillsammans med krav på ökad offlinefunktionalitet för samtliga betalsätt är av stor vikt för ett fungerande betalsystem vid samhällsstörningar och höjd beredskap.

10.1 Acceptans av kontanter

Umeå kommun ställer sig positiva till förslaget om att kontanter ska kunna användas som betalmedel för livsnödvändiga inköp i livsmedelsbutiker och apotek samt för offentligrättsliga avgifter. Förslaget ökar samhällets robusthet samtidigt som det stärker invånarnas trygghet och tillit till betalsystemen.

10.4 Infrastruktur för kontanter

Umeå kommun ställer sig positiva till förslaget att specifika bankers nuvarande skyldighet att möjliggöra uttag av kontanter utökas till att även innefatta insättning av kontanter på konto. Detta omfattar även utredarens förslag att betalningsmottagare som hanterar kontanter ska kunna deponera dagskassor och få tillgång till tjänster för växelkassa.

10.7 Kontanter som betalmedel i höjd beredskap

Umeå kommun ställer sig bakom utredningens bedömning och vill även trycka på behovet av att näringslivet ökar beredskapen för att kunna hantera tillgången till och en ökad användning av kontanter i händelse av att elektroniska betalsätt inte fungerar. Umeå kommun vill även föreslå att regeringen ger lämplig aktör i uppdrag att utreda konsekvenser och föreslå åtgärder för ett scenario med långvarigt bortfall av funktionalitet för elektroniska betalningar.

10.8 Offlinefunktionalitet för betalkort

Umeå kommun ställer sig positiva till förslaget om att omgående tillsätta en utredning med syfte att upparbeta författningsförslag som ställer krav på att elektroniska betalningar (betalkort och andra betalsätt) ska gå att genomföra även om tillgången till internet eller annan nödvändig infrastruktur (nätbunden elförsörjning eller trådlös/trådbunden telekommunikation) är helt eller delvis begränsad. Sådan offline-funktionalitet ökar motståndskraften i betalningssystemet samtidigt som den minskar den påfrestning på betalningssystem/betalningsinfrastruktur som en snabb och kraftigt ökad kontanthantering skulle medföra.

10.9 Inkludering och digitalt utanförskap

Umeå kommun ställer sig bakom utredarens bedömning om att bankerna och till vis mån även handeln har avvecklat kontanterna för tidigt och att mer behöver göras för att alla i samhället ska kunna genomföra betalningar på lika villkor. Större ansträngning behöver

göras från bankernas sida för att bemöta och inkludera de personer som i dag står längst från de digitala alternativen för att hantera sin ekonomi, och handeln behöver ha i åtanke att alla konsumenter inte har förmåga att hantera tjänster för självbetjäning eller andra digitala plattformar för att genomföra köp.

10.10 Räkningsbetalningar

Umeå kommun ställer sig även bakom utredarens bedömning om att Regeringen bör tillsätta en utredning om möjligheten att genomföra betalningar av räkningar och inlösen av utbetalningsavier med sedlar och mynt.